

ESG strategija može ići ruku pod ruku s komercijalnim uspjehom

Pretraži ...

ANALIZA, GIA DOP

U Hrvatskoj ESG više nije samo modni izraz, već postaje stvarna korporativna praksa koja mijenja način na koji tvrtke posluju i kako društvo percipira poslovne aktivnosti. Pregled javno dostupnih izvještaja za 2024. pokazuje da se najveći igrači u različitim sektorima aktivno prilagođavaju novim europskim standardima, ali i da put od deklaracija do konkretnih rezultata još uvijek zahtijeva vrijeme i resurse.

Industrijski sektor u Hrvatskoj pokazuje konkretan napredak. Primjerice, Nexe Grupa, poslovni sustav kojeg čini 14 društava koje posluju u Republici Hrvatskoj, Srbiji i Bosni

Privacy - Terms

Hercegovini, u svom izvještaju navodi kako su 'zamijenili' 50 % potreba za ugljenom i koksom korištenjem alternativnih goriva, čime smanjuje emisije i doprinosi zelenoj tranziciji.

– Održivost ostaje ključni prioritet našeg poslovanja, a napredak je vidljiv u svim segmentima ESG-a. U 2024. godini ukupna potrošnja energije smanjena je za 11,8 %, dok su ukupne emisije stakleničkih plinova smanjene za 55,5 %. Udio obnovljivih izvora energije u našem energetsom miks dosegao je 13,7 %, uz stopostotnu nabavu zelene električne energije za NEXE d.d.i Dilj d.o.o. što potvrđuje certifikat HEP ZelEn. Kroz ulaganja u energetske učinkovitost i modernizaciju procesa, energetska intenzitet smanjen je za 5,1 %.

Posebno ističemo nastavak aktivnosti na realizaciji projekta CO₂NTESSA, čime će se omogućiti klimatski neutralna proizvodnja cementa u našoj tvornici u Našicama do 2030.godine, navodi **Ivan Ergović, predsjednik Uprave Nexe Grupe**.

Jedan od značajnijih iskoraka u području održivosti u 2024. za Fortenova Grupu je prihvaćanje i javna objava Kodeksa poslovnog ponašanja dobavljača Fortenova grupe (engl. Supplier Code). Kodeks postavlja temeljne vrijednosti za vođenje poslovnih operacija u skladu s visokim standardima društvene odgovornosti, uključujući brigu o okolišu, društvena pitanja i efikasno upravljanje. Glavni ciljevi Kodeksa usmjereni su na prepoznavanje i promicanje korporativne društvene odgovornosti te stvaranje održivog i profitabilnog poslovanja koje unaprjeđuje opću vrijednost Grupe. To se postiže kroz usklađivanje poslovnih operacija s ključnim načelima kao što su poslovna etika, poštovanje radnih uvjeta i ljudskih prava, zaštita okoliša, zdravlje na radu te osiguranje kvalitete proizvoda.

Uloga Fortenova grupe kao proizvođača hrane i trgovca na malo obuhvaća i promicanje i jačanje gospodarstava lokalnih zajednica i brigu o potrebama potrošača kad je riječ o zdravijoj prehrani i svježim proizvodima. Imajući to na umu, Poslovno područje maloprodaje i veleprodaje ulaže napore kako bi podržavalo lokalne proizvođače i svojim potrošačima ponudilo najbolje lokalne vrijednosti.

Nakon potpunog izračuna ugljikovog otiska iz svih utvrđenih izvora, u suradnji s Institutom Hrvoje Požar za 40 društava s pet tržišta, koja se bave različitim djelatnostima od maloprodaje i veleprodaje, proizvodnje hrane i pića do poljoprivrede i IT usluga, u 2024. su izrađene studije o smanjenju ugljikovog otiska. Kao bazna godina za studije definirana je 2022., a svako je društvo u Grupi dobilo vlastitu studiju i podlogu za implementaciju mjera za smanjenje vlastitog ugljikovog otiska, a implementacija svih mjera je planirana u razdoblju od 2025. do 2030.

Kad je riječ o vodi, ključnom resursu, ali i jednoj od ključnih proizvodnih sirovina, u 2024. su kompanije Fortenova grupe reciklirale i ponovno upotrijebile više od 25 milijuna litara vode. Četiri kompanije aktivno provode sustave reciklaže vode, koristeći recikliranu vodu u različite funkcionalne svrhe. U prehrambenom sektoru, primjerice, voda se ponovno koristi za pranje proizvodnih pogona te za hlađenje opreme, čime se značajno smanjuje ukupna potrošnja svježe vode.

Kroz svoj projekt "Najbolje iz Hrvatske", Konzum HR je tijekom 2024. godine nastavio širiti dostupnost proizvoda malih lokalnih proizvođača i obiteljskih gospodarstava, dodatno

jačajući njihovu prisutnost na tržištu. Broj prodavaonica u kojima kupci mogu pronaći taj poseban asortiman je 92. Uspjeh projekta vidljiv je i u rastu prometa koji je u toj kategoriji, u odnosu na prethodnu godinu, porastao za značajnih 19 posto. Na kraju 2024., asortiman je obuhvaćao 339 različitih proizvoda od 59 proizvođača.

– Iako još nismo obvezni izvještavati u skladu s regulativom koja očekuje velike kompanije, dobrovoljno smo odlučili izraditi ovaj Izvještaj djelomično slijedeći nove standarde, kako bi postavili sustav za prepoznavanje održivosti vlastitih ekonomskih aktivnosti kroz koji ćemo ih sutra, kada postanu obveza, moći pratiti. Naime, unatoč eksternim i internim teškoćama, čvrsto vjerujemo u tranziciju cijelog gospodarstva prema zelenoj ekonomiji, kao i našem vlastitom doprinosu tome – od smanjenja emisija stakleničkih plinova do poticanja kružnog gospodarstva. To jednostavno nije obaveza, to je naša odgovornost za buduća pokoljenja, objasnio je **Fabris Peruško, član Upravnog odbora i glavni izvršni direktor Fortenova grupe u uvodnom pismu Izvješća.**

Slične korake poduzima i Xella Hrvatska, koja je u 2024. smanjila emisije CO₂ za 6,6% kroz optimizaciju proizvodnje i prelazak na čistu energiju. Ove mjere nisu samo ekološki učinkovite, već dugoročno smanjuju troškove energije i osnažuju konkurentnost tvrtki na tržištu.

Srednje i manje kompanije također pokazuju da održivost nije rezervirana samo za velike korporacije. Muraplast d.o.o., primjer iz proizvodnog sektora, reciklira čak 96% otpada i 86% energije dobiva iz obnovljivih izvora, što pokazuje da čak i regionalne i srednje tvrtke mogu postići visoke standarde.

dm je objavio prvi izvještaj o održivosti – Izvještaj o održivosti za poslovnu godinu 2023./2024, koji je izrađen u skladu s EU Direktivom u pogledu korporativnog izvješćivanja o održivosti (CSRD) te Europskim standardima izvještavanja o održivosti (ESRS).

U četiri poglavlja Izvještaj daje **iscrpan pregled i analizu temeljnih područja djelovanja** kroz koja dm integrira održivost u poslovanje, s ciljem dugoročnog pozitivnog utjecaja na društvo i okoliš. Analiza obuhvaća okolišne, društvene i upravljačke (ESG) ciljeve održivosti, kao i mjere za njihovo ostvarivanje. Poseban fokus stavljen je na održive prakse u procesu razvoja i proizvodnje dm marke te na integraciju principa održivosti u odnos s kupcima i djelatnicima, koji su okosnica dm-ovog poslovanja.

„Kao tvrtka koja u središte poslovanja stavlja ljude, na sebe smo preuzeli odgovornost da u svakom poslovnom procesu, u svakom kontaktu s kupcima i partnerima, tražimo prostor za doprinos održivijoj budućnosti. Ovaj izvještaj potvrđuje dm-ove dugogodišnje predanosti održivom razvoju, kako u Hrvatskoj, tako i u ostalim zemljama dm grupe. Po prvi put smo objedinili aktivnosti čiji je cilj dati trajni doprinos zajednici i okolišu te smo jasno iznijeli naše dugoročne ciljeve kao i konkretne mjere koje će nam omogućiti da ih ostvarimo“, izjavio je **Mirko Mrakužić**, direktor dm-a.

U prodavaonicama dm-a u Hrvatskoj udio tzv. zelene struje iznosi 74 posto, a osigurana je energetska neovisnost za 31 prodavaonicu prelaskom s fosilnih goriva na električnu energiju. U poslovnoj godini 2023./2024. dm je u Hrvatskoj vlastitom proizvodnjom električne energije smanjio emisije CO₂ za 247 tone, a prosječnu potrošnju energije za 25 %

kao i ukupnu godišnju potrošnju za 19 %. U istoj godini uspješno je provedena implementacija sustava energijom prema normi ISO 50001:2018.

Digitalizacija i razvoj tehnologije istaknuti su kao alat za dodatno unapređenje održivih praksi. Tako je dm, uvođenjem digitalnog računa u Njemačkoj, Austriji, Hrvatskoj i Sloveniji, samo u 2024. uštedio više od 7.500 kilometara papira. Iste je godine dm proveo pilot-projekt te je ispitao i utvrdio mogućnosti korištenja generativne umjetne inteligencije (GenAI) u razvoju proizvoda dm marke s ciljem održivijeg dizajna.

Jadran-galenski laboratorij i druge regionalne tvrtke kroz ESG rast kazuju da je moguće integrirati okolišne i društvene ciljeve u svakodnevne operacije, unatoč manjem financijskom i ljudskom kapacitetu.

Klimatska odgovornost i dalje je jedno od ključnih strateških usmjerenja JGL Grupe. Tijekom godine nastavljen je niz aktivnosti usmjerenih na smanjenje emisija stakleničkih plinova, s naglaskom na povećanje energetske učinkovitosti, korištenje obnovljivih izvora energije i optimizaciju tehnoloških procesa, navode u Izvješću.

Ina održivi razvoj smatra jednim od temeljnih načela poslovanja i predstavlja njihovu trajnu predanost uravnoteženoj integraciji gospodarskih, okolišnih i društvenih čimbenika u svakodnevnom poslovanju s ciljem uvećanja zajedničke vrijednosti kao i prepoznavanja, sprječavanja i izbjegavanja mogućih negativnih utjecaja.

U sektoru potrošačkih dobara i prehrane, Podravka d.d. demonstrira kako ESG strategija može ići ruku pod ruku s komercijalnim uspjehom. Kompanija je integrirala održivost u poslovnu strategiju do 2030., istovremeno bilježeći rast prihoda i izvještavajući transparentno o postignutim ciljevima.

Ne manje važnu ulogu imaju javne i financijske institucije. pa tako HBOR koristi svoje instrumente kako bi omogućio tvrtkama pristup kapitalu za zelene projekte. HBOR je u 2024. podržao više od 3.000 projekata ukupne vrijednosti preko 1,17 milijardi eura, usmjeravajući sredstva prema digitalizaciji, izvozu i zelenim inicijativama. Ovakva financijska potpora smanjuje barijeru za tvrtke koje žele implementirati ESG projekte, a istovremeno zahtijeva precizno praćenje učinaka i izvještavanje.

Što to znači za Hrvatsku i gospodarstvo

Pozitivni primjeri ne znače da su svi izazovi riješeni. Analize pokazuju da mnoge tvrtke još uvijek nemaju razvijene tranzicijske planove i ciljeve koji obuhvaćaju smanjenje emisija, potrošnju resursa i društvene pokazatelje. Samo manji dio poduzeća detaljno izvještava o emisijama opsega 3 ili aktivnostima usklađenim s EU taksonomijom. Dobavljački lanci također predstavljaju izazov – mnogi mali partneri nisu spremni zadovoljiti ESG standarde, što može ograničiti učinkovitost i dosljednost primjene pravila.

Ipak, priče o uspjehu pokazuju da je ESG u Hrvatskoj više od forme, posebno kada se primjenjuje sustavno i s mjerljivim ciljevima, donosi višestruke koristi: smanjenje operativnih troškova, povećanje reputacije i konkurentnosti, bolji pristup investicijama, te dugoročnu otpornost poslovanja na tržišne i regulatorne promjene.

Primjena ESG-strategije u Hrvatskoj ima više razina: za samu tvrtku, za investitore i za nacionalno gospodarstvo.

Na razini tvrtke, održivost može rezultirati:

- Smanjenjem troškova (energija, materijali, otpad)
- Boljom reputacijom, što može olakšati pristup kapitalu i boljim uvjetima financiranja
- Pripremom za regulativu: tvrtke koje ranije usvoje standarde bit će u prednosti kada CSRD bude potpuno obavezan.

Za investitore i financijski sektor, veća transparentnost i usporedivost izvještaja znače manji rizik i bolje odluke. Ako kompanija jasno pokazuje svoje smjerove, investitori mogu lakše procijeniti dugoročnu održivost poslovanja.

Za nacionalno gospodarstvo je bitno ako veliki broj kompanija izgradi kapacitete za održivo poslovanje, Hrvatska može biti konkurentnija u privlačenju „zelenih” investicija, oko kojih se sve više vrti globalni kapital.

Zaključno, hrvatski korporativni krajolik je u fazi transformacije. Za korporacije, investitore i društvo poruka je jasna: održivost više nije opcija, nego imperativ. Oni koji je dobro usvoje danas, sutra će imati bolji pristup tržištima, bolji imidž i veću otpornost. Oni koji zaostanu, suočit će se s regulativnim, tržišnim i reputacijskim rizicima, posebno u vrijeme kada je kapital za „zelena” rješenja sve spremniji.

ESG strategije se polako prelijevaju iz izvještaja u stvarne akcije, od smanjenja emisija, recikliranja, prelaska na obnovljive izvore, pa do jačanja društvene odgovornosti. Oni koji uspješno integriraju ESG u svakodnevno poslovanje danas, sutra će biti konkurentniji, otporniji i bolje pripremljeni za međunarodne izazove. Oni koji ne uhvate korak riskiraju zaostajanje u svijetu koji sve više vrednuje održivost kao temeljnu vrijednost.

Objavu serijala autorice Ines Loje, financijski podržava Agencija za elektroničke medije, iz projekta Program poticanja novinarske izvrsnosti za 2025. godinu.

Autorica: Ines Loje Foto: Image by [Alexa](#) from [Pixabay](#)

Objavljeno 13. rujna 2025. Sva prava pridržana PoslovniFM

[AEM](#) [analiza](#) [ESG](#) [izvještaji o održivosti](#)

[Twitter](#) [Facebook](#) [Google+](#) [LinkedIn](#) [Email](#)

PREPORUČENI SADRŽAJ

Tri blogerice, šest nespojivih namirnica i neočekivani rezultati: Tko

Hrvatska među zemljama koje su najviše pomogle

Ivica Kostelić otkrio u kakvom je odnosu s Janicom i kakav je ujak